

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 25^ο | ΑΘΗΝΑΙ 15-31 ΜΑΪΟΥ 1911 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1006

ΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ

Αι εξετάσεις καταργούνται. Σήμερον αι προφορικαί εις ώρισμένα σχολεία. Καί αύριον αι γραπταί. Σήμερον εις τας διδασκαλικός του 'Αρσακείου και κάποιου Γυμνασίου και αύριον, του χρόνου δηλαδή, εις τὰ σχολεία ὅλης τῆς Ἑλλάδος.

Εἶνε ἀρά γε οἱ Ἕλληνες γονεῖς εις θέσιν νὰ ἐννοήσουν ποίαν σημασίαν ἔχει ἡ κατάργησις αὐτῆ εις τὴν ζωὴν, εις τὴν εὐτυχίαν, εις τὴν ὑγείαν, εις τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν των ;

Εἶνε οἱ μεγάλοι αὐτοὶ ἐγωιστὰι ἀρκετὰ προετοιμασμένοι, ὥστε νὰ ἐκτιμήσουν τὸν προοδευτικὸν αὐτὸν νεωτερισμὸν, ὡς μίαν σωτηρίαν, ὡς μίαν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ ἑνα μεγάλο μαρτύριον, ἀπὸ ἑνα ἀλύπητον βασανισμὸν τῆς παιδικῆς ψυχῆς ;

Πρὸ χρόνων κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν εἶχα προκαλέσει ἑνα δημοψήφισμα μεταξὺ τῶν ἀναγνωστῶν τῆς ἐφημερίδος μου ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν εξετάσεων. Διετήρησα εἰς ὀγκώδη φάκελον ὅλα τὰ γράμματα, ὅπου ἔλαβα ἀπὸ γονεῖς, παιδαγωγούς και ἰατρούς.

Ὅλοι, ὅσοι ἔγραψαν, παιδαγωγοὶ ὡς ὁ κ. Μακρῆς και ὁ κ. Παπασωτηρίου, ἄνθρωποι ἀνεπτυγμένοι, ἰατροὶ ἀπὸ τοὺς περισσότερον διακεκριμένους, ὅλοι ἔρριψαν φωνὴν κινδύνου, ὅλοι ἀπέδειξαν τὸ ἄστοχον και τὸ ἄσκοπον τῶν εξετάσεων, ὅλοι ἐχαρκτήρισαν τὴν συνή-

θειαν αὐτὴν ὡς βάρβαρον λείψανον τοῦ παρελθόντος.

Διότι ὑπῆρξε παρελθόν, ὅπου τὰ γράμματα ἐθεωροῦντο πολυτέλεια και προνόμιον ὀρισμένων μόνων τάξεων και ὅπου αἱ εξετάσεις ἐχρησίμευαν διὰ νὰ ἰκανοποιηθῆ ὁ ἐγωισμὸς τῶν γονέων, τῶν ὁποίων τὰ παιδιά ἐσκόρπιζαν γύρω των τὴν κατάπληξιν μὲ τὰς εὐστόχους ἀπαντήσεις των.

Πόσος φανφαρονισμὸς και τσαρλατανισμὸς και ἡμιμάθεια θὰ ἔλειπεν ἀπὸ τὸν τόπον μας, ἂν αἱ εξετάσεις εἶχαν καταργηθῆ, ἀφ' ὅτου ἤρχισαν νὰ καταργοῦνται και εἰς τοὺς ἄλλους τόπους. Καὶ πόση ἐξάντλησις και μαρasmus τῆς νεότητος, και αὐτῆς τῆς φυλῆς, θὰ εἶχε προληφθῆ, ἐὰν τὸ κακὸν δὲν ἐλάμβανε τὰς διαστάσεις ὅπου ἔχει λάβει.

Ἐνας ἰατρὸς ἐκ Καίρου μοῦ ἔγραφεν : Ἐπεριποιήθην μικρὸν ἀσθενῆ, ὁ ὁποῖος εἶχε προσβληθῆ εὐθὺς μετὰ τὰς εξετάσεις ἀπὸ ἐγκεφαλικὴν πάθησιν και ὁ ὁποῖος ἐπὶ ἑνα μῆνα μὲ καύματα κυνικά εἰργάζετο δεκαπέντε ὥρας τὸ ἡμερονύκτιον διὰ νὰ ἀριστεύσῃ, κατὰ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ πατρὸς του. Καὶ ἠρίστευσεν, ἀλλ' ἀπέθανε, θῦμα μιᾶς μωρᾶς τῶν γονέων και τῶν διδασκάλων προλήψεως.

Τὸ μικρὸν θῦμα τοῦ Καίρου δὲν εἶνε οὔτε τὸ μόνον, οὔτε τὸ πρῶτον. Ἀναιμίαι, ὑποχονδρία, ἀπογοητεύσεις, μίσση, φθόνου, οἰήσεις και ὅλα τὰ ἐπακόλουθα τούτων κακά, ἰδοὺ τὰ ἀποτελέσματα τῶν εξετάσεων.

Ἀπὸ αὐτὰ ὅλα ἔρχεται νὰ σώσῃ τὸν κόσμον τῶν μικρῶν καὶ τῶν μεγάλων ἢ διαταγῇ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας κ. Ἀλεξανδρῆ. Ἐφέτος θὰ γείνουν μόνον γραπταί. Τῷ χρόνῳ, ὅποταν οἱ καθηγηταὶ καὶ οἱ διδάσκαλοι θὰ παρακολουθοῦν μετὰ περισσοτέρας προσοχῆς τὴν ἐπίδοσιν τῶν παιδιῶν καθ' ὅλον τὸ ἔτος, θὰ καταργηθοῦν καὶ αὐταί.

Νὰ ἕνας πολιτευόμενος ἐπὶ τέλους, ὁ ὁποῖος ἀγάπησε τὰ παιδιά τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ ὁποῖος ἤρρισε τὰς ἐκπαιδευτικὰς μεταρρυθμίσεις του μὲ τὸ δείγμα αὐτὸ τῆς ὑπερτάτης πρὸς τὸν μικροκόσμον στοργῆς. Αἱ μητέρες τῆς Ἑλλάδος τοῦ ὀφείλου ἀμέριστον τὴν εὐγνωμοσύνην των.

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

Υ. Γ. Τὴν τελευταίαν στιγμὴν πληροφοροῦμαι ἀπὸ τὸν τμηματάρχην τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας κ. Παπασωτηρίου, τὸν φοβερὸν ἀνέκαθεν πολέμιον τῶν ἐξετάσεων, ὅτι ἤδη αἱ ἐξετάσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων πρέπει νὰ θεωροῦνται ὡς καταργημένοι, διότι τὰ παιδιά μόνον κατὰ τύπους γράφουν ἕνα μικρὸν μῦθον. Δὲν λαμβάνεται δὲ ποσῶς ἡ βαθμολογία τῶν ἐξετάσεων, ἀλλὰ τὸ ἐξαγόμενον τῶν βαθμῶν ὅλου τοῦ ἔτους. Κατηργήθησαν δὲ ἐντελῶς αἱ ἐξετάσεις τοῦ Σεπτεμβρίου, αἱ ὁποῖαι ἐκρατοῦσαν εἰς ἀγωνίαν τὰ παιδιά ὅλου τοῦ θέρους. Συγχαρητήρια εἰς τὸν κ. Τμηματάρχην δι' ὅλα αὐτά.

Η ΕΞΟΡΙΣΤΟΣ

Μέσα εἰς τὸ βάθος σειρᾶς αἰθουσῶν αἰθουσῶν ψυχρῶν καὶ σιωπηλῶν μεγαλοπρεποῦς ἀνακτόρου, ἐν τῷ ὁποίῳ διεδραματίσθησαν τὰ κυριώτερα ἐπεισόδια τῆς ἱστορίας τῶν βασιλέων τῆς Γαλλίας ἐπὶ 10 περίπου αἰῶνας, προβαλλομένη ἐπὶ τῶν στυλῶν βαθυχρόου βελούδου, κλίνουσα μὲ ἀπαράμιλλον χάριν τὸ ἡμίγυμνον σῶμα τῆς φθίνει ἡ ὡραία ἐξορίστος.

Ἄφ' ὅτου ἡ φιλοτεχνία τῶν ξένων τὴν ἀπέσπασεν ἀπὸ τὴν μικρὰν ἠλιόλουστον νησίδα τοῦ Αἰγαίου καὶ τὴν ἐγκαθίδρυσεν ἐδῶ ὡς βασιλισσαν, ἡ θεὰ τοῦ κάλλους καὶ τοῦ ἔρωτος φθίνει ὁσημέραι. Τὸ μαλακὸν μάρμαρον εἰς τινα μέρη βαθμηδὸν καὶ ὑπουλῶς τρίβεται, ὁ δεξιὸς τῆς ὄμοις ἤδη φέρει βαθὺ τραῦμα καὶ αἱ πτυχαὶ τῆς ἐσθῆτος ἔχουν ὄψιν ράκους. Μολοντί τὸ μέτωπόν τῆς ὑψοῦται πάντοτε γαλήνιον καὶ ὑπερήφανον, μολοντί θεῖον μειδιάμα παιζει ἐπάνω εἰς τὸ στόμα τῆς μολοντί ἡστάσις τῆς ἔχει ἡγεμονικὴν μεγαλοπρέπειαν—εἶναι πλέον φανερόν : **Ἡ ὡραία θεὰ καταρρέει.**

Διατὶ ἀρά γε ; Ποῖον μυστηριώδες κακὸν τὴν κατατρώγει οὕτω ; Εἶνε ἴσως ὁ ὑγρὸς ἀήρ τοῦ Σηκουάνα, ἴσως ἡ μαύρη καὶ παχέα σκόνη τῶν Παρισίων, ἴσως αἱ μεταβολαὶ τῆς θερμοκρασίας ; Πρέπει ἴσως νὰ τὴν κλείσουν καὶ αὐτὴν ἐντὸς ὑελίου κλωβοῦ ;

Ἄχι. Ὅλαι αὐταὶ αἱ ἐξωτερικαὶ αἰτίαι δὲν εἶνε ἱκαναὶ νὰ τὴν ἐπηρεάσουν. Ἄμα τὴν παρατηρήσετε μὲ προσοχὴν, ἄμα τὴν ἀτενίσετε ἐπὶ πολὺ, εἰς τὸ βλέμμα τῆς, εἰς τὴν γωνίαν τῶν χειλέων θ' ἀνακαλύψετε ὅτι τὸ ὀλέθριον καὶ ἀθεράπευτον κακὸν εἶνε μέσα τῆς, εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς τῆς, εἶνε ἡ νοσταλγία! Μὴ σὰς φαίνεται ἀπίστευτον νοσταλγεί.

Νοσταλγεί τὸν ὡραῖον οὐρανὸν καὶ τὸν λαμπρὸν ἥλιον, τὸν γλυκὺν ζέφυρον καὶ τὰ εὐγράμμα βουνὰ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἴσως ὑπὲρ πάντα, τὴν γλώσσαν, εἰς τὴν ὁποῖαν τὴν ἔχειρέτισεν ὁ δημιουργὸς τῆς.

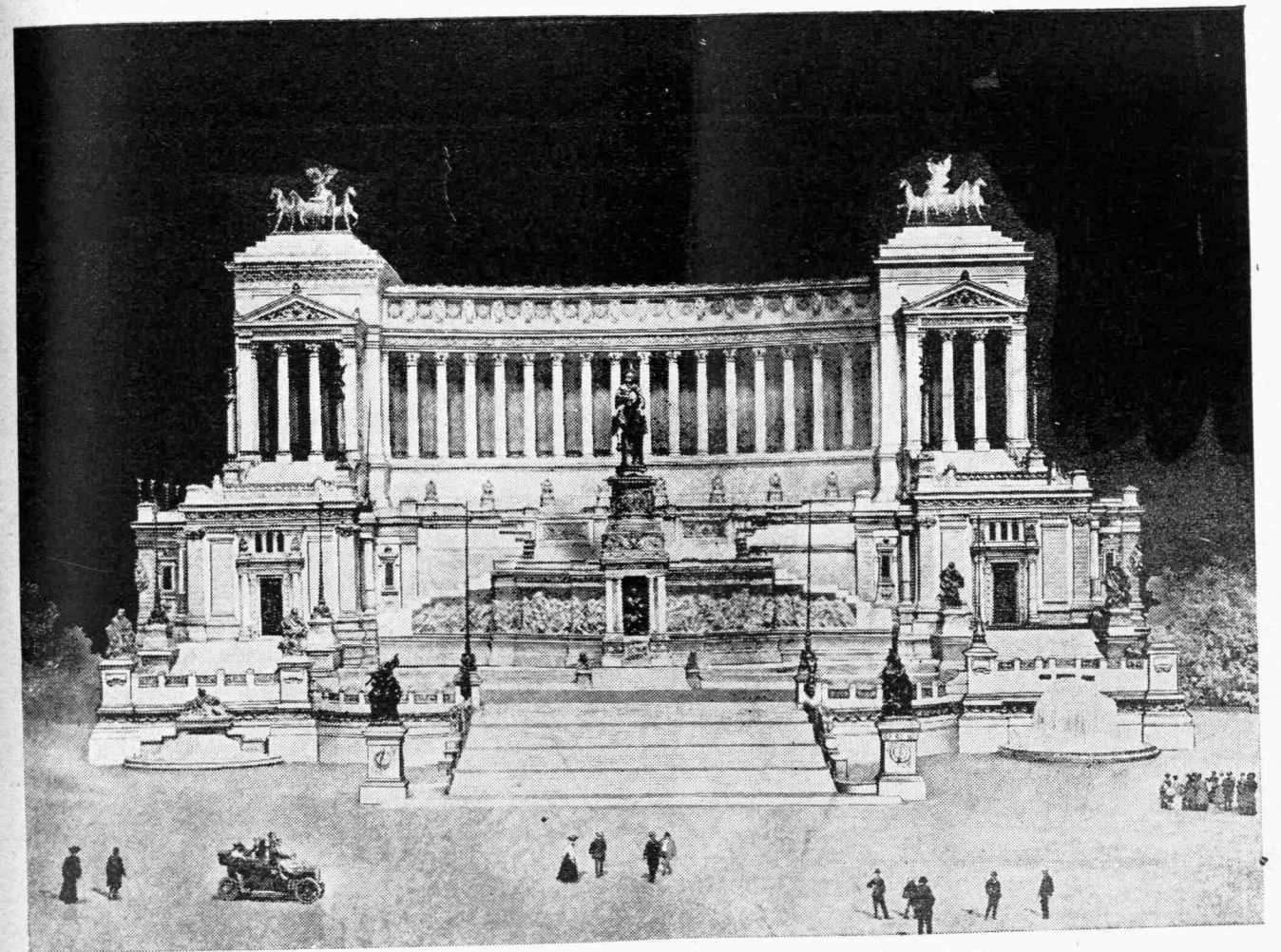
Καὶ ὅταν ἡμεῖς οἱ συμπατριῶται πηγαίνομεν καὶ καθήμεθα ἀντίκρυ τῆς καὶ μὲ γλυκόπικρον χάριν τὴν καμαροῖωμεν, ὅταν οἱ ὀφθαλμοί μας ὑγραίνονται, ὅταν τῆς ψιθυρίζομεν ὀλίγα λόγια εἰς τὴν γλῶτταν ποῦ ἔνοοι, ἐκείνη μένει κατ' ἐπιφάνειαν ἀδιάφορος. Τὸ πρόσωπόν τῆς παραμένει ἀτάραχον, ἡ στάσις ἀγέρωχος, ἀλλὰ, μέσα τῆς, κατὶ σπαρασσεται καὶ κατὶ συντρίβεται καὶ τότε μερικὰ μικροσκοπικὰ, ἀσύλληπτα συντρίμματα μαρμάρου διαφεύγουσιν... Ἡ ἐξορίστος φθίνει ! Εἶχα δέκα ἔτη νὰ τὴν ἴδω καὶ εἶδον διαφορὰν καταπληκτικὴν καὶ ἤθελα νὰ φωνάξω πρὸς τοὺς δεσμοφύλακας τῆς : « Δὲν τὴν βλέπετε ; Μέσα εἰς τὸ Λούβρον σας, ἡ μοναδικὴ εἰς τὴν ἐντέλειαν Ἀφροδίτη τῆς Μήλου, τὸ κόσμημα τοῦ μουσείου σας μαραινεται, ἀποθνήσκει. Στείλατέ τὴν, ὅπως στέλλουν τοὺς ἀσθενεῖς, εἰς τὴν μεσημβρινὴν πατρίδα τῆς, νὰ τὴν χαϊδεύσῃ ὁ ἥλιος ὅστις χρυσώνει τὰ μάρμαρα τοῦ Παρθενῶνος καὶ τοῦ Ὀλυμπείου! Στείλατέ τὴν τὸ ταχύτερον, ἂν δὲν θέλετε νὰ καταστραφῇ ἐντελῶς ἐν ἀπὸ τὰ ὠραιότερα λείψαια μιᾶς τελείας Τέχνης ».

Πλὴν ἡ φωνή μου πνίγεται μέσα εἰς τὴν βοὴν καὶ εἰς τὰ σαλπίσματα μυριάδων αὐτοκινήτων, τὰ ὁποῖα μὲ διαβολικὴν ταχύτητα σταυροῦνται ἀδιακόπως ἐν μέσῳ καπνοῦ καὶ ὀσμῆς βενζίνης.

Καὶ ἐννοῶ ὅτι εἰς τὸν νέον αὐτὸν πολιτισμὸν τῆς ταχύτητος καὶ τοῦ θορύβου δὲν δύναται νὰ ἔχῃ μεγάλην σημασίαν ἢ καταστροφὴ ἐνὸς καλλιτεχνήματος.

Ἐν Παρισίῳ

MARIA T. MOMΦΕΡΡΑΤΟΥ

Τὸ ἐν Ρώμῃ μνημεῖον τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουῆλ

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Interlaken.

Ὅταν γλυκαθῆ κανεὶς ἀπὸ μέλι θέλει διαρκῶς νὰ τρώγῃ. Αὐτὸ περίπου ὑποθέτω, λέγει μία λαϊκὴ παροιμία, τὴν ὁποῖαν δὲν ἐνθυμοῦμαι ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν αὐτήν.

Τὸ Chalamala μᾶς ἄνοιξε τὴν ὄρεξιν καὶ δι' ἄλλας ἐκδρομὰς. Ἄλλως τε δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἐννοηθῇ ἡ ζωὴ τῆς Ἑλβετίας χωρὶς ἐκδρομὰς. Νομίζει κανεὶς ὅτι τὰ πανύψηλα ὄρη, τὰ ἀπότομα βουνὰ, τὰ αἰωνίως χιονισμένα, οἱ λόφοι, οἱ κάμποι, αἱ κοιλάδες εἰς τὸν τόπον αὐτὸν ἐδημιουργήθησαν διὰ τοὺς περιηγητάς. Θὰ ἔλεγα, ὅτι ἔχουν ἐφοδιασθῆ μὲ μαγικὰ βότανα καὶ γι' αὐτὸ ἔλκουν τόσον κόσμον, ἂν ἐπιστεῦαμεν ἀκόμη τὰ μαγικὰ βότανα.

Ὅπως δὴποτε αἱ ἐκδρομαὶ εἶναι ὁ σκοπός, ὁ προορισμός, ἢ ἀποστολὴ τῆς Ἑλβετίας.

Πηγαίνετε εἰς τὴν Ἑλβετίαν διὰ νὰ κάμετε ἐκδρομὰς, ὅπως πηγαίνετε εἰς τὸ Παρίσι διὰ νὰ κάμετε τουαλέτες, ὅπως πηγαίνετε εἰς τὸ Μιλάνον διὰ νὰ ἀκούσετε μουσικὴν, ὅπως πηγαίνετε εἰς τὴν Βενετίαν διὰ νὰ ἀκούσετε σιωπὴν.

Ἄν βρέχῃ καὶ χιονίζῃ καὶ ἔρχεσθε ἀπὸ τὸν εὐλογημένον τόπον τοῦ ἡλίου, κλείσατε εἰς ἕνα βουνὸ καὶ κλαίετε τὴν τύχην σας. Ἄν ὁ οὐρανὸς μειδιάσῃ ποῦ καὶ ποῦ ὀπίσω ἀπὸ τὰ πυκνὰ παραπετάσματα τῶν νεφῶν, ἐνθουσιάζεσθε, τρέχετε, μὲ τῆς βαλίτζες εἰς τὸ χέρι καὶ μὲ τὰ ἐπανωφόρια εἰς τὴν πλάτη. Μὰ θὰ βρέξῃ βέβαια. Τὰ σύννεφα ἐνεδρεύουν ἐκεῖ ἐπάνω, ζετυλίσσονται εἰς στακτεροὺς πέπλους καὶ ἡ

Ἐκατομμυριοῦχοι νύμφαι Ἀμερικανίδες.

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΣΠΑΣΙΑΣ

(Ἡ Ἀσπασία καὶ αἱ μαθήτριά της)

Ἡρώ. Εἶναι ἀλήθεια, Ἀσπασία, ὅτι ὁ Σόλων ἐκτός τοῦ νομοθετικοῦ ἔργου τοῦ ἔγραψε καὶ στίχους;

Μελπομένη. Ἀπό ποῦ μᾶς ἔρχεσαι τόσο καλὰ πληροφορημένη;

Ἡρώ. Ἀπό τὰ βῆθη τοῦ γυναικωνίου τοῦ σπιτιοῦ μας. Ἐκεῖ κανεὶς δὲν ὠμιλοῦσεν εἰς ἡμᾶς τὰς γυναῖκας διὰ ποιητὰς καὶ διὰ ποιήσιν, ἀλλ' οὔτε σοφοὶ ἄνθρωποι ἐπεσκέπτοντο τὸν πατέρα μου.

Μυρτώ πρὸς τὴν Κλειώ (σιγά). Βέβαια ἓνα προβατέμπορον.

Ἡρώ. Τί μουρμουρίζεις; Ὅλοι δὲν καταγόμεθα βέβαια ἀπὸ τὸν Κόδρον, ἀλλ' οὔτε ἀπὸ τὸν τύραννον Πεισίστρατον. Ἄρκει ὅτι ὁ πατέρας μου ἐκατάλαβε καλλίτερα ἀπὸ τὸς ἄλλους εὐγενεῖς, ὅτι ἔπρεπε νὰ φωτισθῇ καὶ τὸ ἰδικόν μου πνεῦμα ἀπὸ τὸ ὠραῖον φῶς τῆς μεγαλοφυΐας τῆς Ἀσπασίας καὶ ὅτι μὲ ἔφερον ἐδῶ....

Ἀσπασία. Μελπομένη, Μυρτώ, ἀδικεῖται τὸν ἑαυτὸν σας, παιδιά μου, μὲ τὸν τρόπον σας. Σὰς τὸ εἶπα χίλιες φορές, ὅτι εὐγενεῖς πραγματικοὶ εἶναι ἐκεῖνοι ποῦ δημιουργοῦν τὴν εὐγένειαν τοῦ γένους τῶν μόνου τῶν. Τὸ

γένος τοῦ Σωκράτους ἀρχίζει ἀπὸ αὐτὸν καὶ δὲν θὰ τελειώσῃ ποτέ. Ἡ Ἡρώ ἔχει δίκαιον καὶ μὲ τὴν ἀπλότητα τῶν ἐρωτήσεών της ἀποδεικνύει εὐκρίνειαν αἰσθημάτων, τὴν ὁποῖαν θὰ νύχουμην καὶ εἰς ἐσᾶς.

Δὲν ἦτο βέβαια ὑποχρεωμένη νὰ ἠξέουρη ὅτι ὁ Σόλων ὑπῆρξε μέγας ποιητής;

Μελπομένη. Πρέπει νὰ παραδεχθῆς, Ἀσπασία, ὅτι εἴμεθα νεαὶ ἀκόμη καὶ ὅτι μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ ἔχωμεν ἐλαττώματα. Ἐγὼ παρακαλῶ τὴν Ἡρώ νὰ μὲ συγχωρήσῃ.

Κλειώ. Καὶ ἔτσι τὸ ἐπεισόδιον λήγει.

Ἀσπασία. Καὶ ὠμιλοῦμεν σήμερον διὰ τὸν Σόλωνα, ὡς ποιητὴν.

Κλειώ. Διὰ τὸν ὅποιον ὄσα καὶ ἂν λεχθοῦν εἶνε πάντοτε ὀλίγα.

Ἀσπασία. Ἐπειδὴ μάλιστα ἡ Μελπομένη ὠμίλησε μὲ τόσην βεβαιότητα περὶ αὐτοῦ θὰ εἶναι καὶ ἀρροδιωτέρα νὰ μᾶς ἀναπτύξῃ...

Μελπομένη. Δυστυχῶς ὄχι. Ὁμολογῶ ὅτι πολὺ ἐπιπολαίως τὸν παρηκολούθησα.

Ἡρώ. Νὰ μᾶς ὠμιλήσῃ σύ, Ἀσπασία. Μοῦ φαίνεται ὅτι πολιτικὸς τόσο μέγας ὡς ὁ Σόλων, δὲν ἔμπορεῖ νὰ κριθῇ ὡς ποιητὴς ἀπὸ ἄλλον.

Ἀσπασία. Ἐχει δίκαιον. Διότι ἡ ποίησις

ΜΠΕΤΟΒΕΝ (Βιέννα)

στρέψη τήν ψυχάν, ὅπως ἐκείνη ἐκατάστρεψε τὸ σῶμα. Τόσον ἀπιστοί ἦσαν αἱ πράξεις των, τόσο τερατώδης ἡ διαφθορά των. Ἡ ἀτμοσφαῖρα ἦτο γεμάτη ἀπὸ βλασφήμους καὶ ἀθέους, ἀπὸ τ' ἀναστενάγματα τοῦ παραλυμένου καὶ ἀπὸ τοὺς ὀδυρμοὺς τῶν μεθυσμένων καὶ ἡ ἀγριωτάτη νύκτα δὲν ἔκρυβε πιά ἀσέλγεια ὅπως αἱ ἡμέρες τοὺς ἔκρυβαν.

— Σήμερα θέλομεν νὰ φάμε, διατὶ αὐριον πρέπει νὰ πεθάνωμε !

Ἦτο σὰν νὰ ἔγραψαν νότες γι' αὐτό, ποὺ ἐπαίχθησαν μὲ κάθε εἶδος σύνεργα εἰς ἓνα ἀτέλειωτο κονσέρτο τοῦ Ἄδου. Ναί, ἂν δὲν εἶχαν ἀνακαλυφθῆ ὄλες ἢ ἀμαρτίες, θὰ ἀνεκαλύπτοντο τώρα, γιὰτὶ δὲν ἦτο πιά τίποτε ποὺ νὰ μὴν τὸ ἔκαμαν.

Αἱ κακίαι ἀνθοῦσαν ἀνάμεσα των, καὶ αἱ σπάνια ἀκόμη ἐκεῖνα ἀμαρτίαι, ὅπως ἡ νεκρομνητεία, ἡ μαγεία, ὁ ἐξορκισμὸς τοῦ διαβόλου τοὺς ἦσαν παρὰ πολὺ γνωσταί· καὶ ἦσαν πολλοί, ποὺ ἐπερίμεναν πιά τὴν σωτηρίαν των ἀπὸ τὰς δυνάμεις τῆς κολάσεως, ἀφοῦ αἱ οὐράνια δὲν ἤμποροῦσαν ἢ δὲν ἤθελαν.

Κάθε εὐσπλαχνία κι' ἀλληλοβοήθεια ἐχάθη ἀπὸ τὰς καρδίαις των ὁ καθένας ἐσκέπτετο τὸν ἑαυτὸν τοῦ μονάχα. Ἐπεροῦσεν ὁ ἄρρωστος σὰν ὁ γενικός ἐχθρὸς ὄλων, κι' ἂν ἐτύχαινε σὲ κανένα δυστυχησμένον νὰ καταπέσῃ στὸν δρόμον, ἐκνευρισμένους ἀπὸ τοὺς πρώτους ἴλιγγους τοῦ πυρετοῦ τῆς πανούκλας, πουθενά, καμμιά πόρτα δὲν τοῦ ἀνοίγε, μόνον τὸν ἠνάγκαζαν μὲ τὰ κοντάρια καὶ μὲ τὰ πετροβολήματα νὰ φεύγῃ μακρὰ πολὺ μακρὰ ἀπὸ τοὺς ὑγιεῖς.

Καὶ ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα ἡ πανούκλα ἠΐξανε· ὁ κालοκαιρινὸς ἥλιος ἔκαε κάτω εἰς τὴν πόλιν, καὶ σταλαγματιά βροχῆς δὲν ἔπεφτε, ἀέρας δὲν ἐφυσούσε καὶ τὰ πτώματα ποὺ ἐσάπιζαν εἰς τὰ σπίτια, καὶ ποὺ δὲν ἐτάφηναν τακτικά, ἀνέδιδαν βρῶμα, ποὺ ἔσμιγε μὲ τὴν κατακαθισμένην ἀτμόσφαιραν τῶν δρόμων καὶ κοράκια καὶ καρκαῖδες κοπαδιαστά προσείλκυαν σὰν σύνεφα καὶ ἦσαν οἱ τοῖχοι καὶ αἱ στέγαι κατὰμαυρες παντοῦ. Καὶ γύρω τριγύρω εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἐκάθητο μοναχικά, παράξενα, μεγάλα, ἀπόξενα πουλιά, ἀπὸ μακρὰ, μὲ ρύγχη ἑτοιμα ν' ἀράξουν, μὲ νύχια ἑτοιμα νὰ γαμφωθοῦν. Καὶ ἐκάθητο καὶ ἐκύτταζαν κάτω ἐκεῖ ἤσυχα ἤσυχα, λαίμαργα σὰν νὰ καρτεροῦσαν νὰ μεταβληθῇ ἡ δυστυχησμένη πόλις εἰς ἓνα ἀπέραντο βόθρο ψοφίμων.

Ἦσαν ἴσα ἴσα ἑνδεκα ἑβδομάδες, ποὺ ἡ πανούκλα ἐξέσπασε, ὅταν οἱ φρουροὶ κι' ἄλ-

λοι ἄνθρωποι ποὺ εὐρίσκοντο εἰς ὑψηλὰ μέρη, εἶδον μιὰ παράξενη πομπὴ ἀπὸ τὴν παιδιάδα εἰς τοὺς δρόμους τῆς νέας πόλεως ἀνάμεσα εἰς τὰ μαυροκαπνισμένα λιθάκια καὶ εἰς τοὺς καταμαυρισμένους σωροὺς τῆς στάχτης, νὰ ξαναγυρίζει. Ἔνα πλῆθος ἄνθρωποι ! βέβαια ὡς 600 ἢ καὶ περισσότεροι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες γέροι καὶ παιδιά· καὶ εἶχαν μαζὺ τοὺς μεγάλους μαύρους σταυροὺς καὶ πλατεῖες παντιέρες ἀποπάνω τοὺς κόκινες ὡσὰν φωτιὰ καὶ ὡσὰν αἷμα. Κ' ἐψάλλαν ἐνῶ προχωροῦσαν κι' ἀνέβκιναν εἰς τὴν ἤσυχην, εἰς τὴν πνιγηρὰν ἀτμόσφαιραν τόνου παραπονιάρικοι γιομάτοι ἀπελπίσια.

Τὰ ροῦχά τους ἦσαν σταγχερά, ἀσπριδερά, μαῦρα, μὰ ὅλοι ἔφεραν ἓνα μαῦρο κόκκινο σημάδι εἰς τὰ στήθια. Ὁταν ἦλθαν κοντήτερα ἐφάνηκεν ἓνας σταυρός. Κ' ἔρχονται ἔρχονται ὄλο κοντήτερα. Πέρνουν τὸν ἀπότομο δρόμον ἀπὸ ἐμπρὸς φραγμένο μὲ τοῖχο, ποὺ ἴσα τραβοῦν εἰς τὴν ἐπάνω πόλιν. Ἦτο ἓνας σαρφετὸς μὲ ἄσπρα πρόσωπα· ἐκρατοῦσαν μάστιγες εἰς τὰ χέρια, καὶ ἐπάνω εἰς τῆς κόκκινές των σημαῖας παριστάνετο μιὰ βροχὴ φωτιᾶς. Καὶ εἰς τὸ σπρώξιμο ἐκεῖνο ἐκραδαίνοντο οἱ μαῦροι σταυροὶ ἀπὸ τὴν μίαν πλευρὰν εἰς τὴν ἄλλην.

Ἀπὸ τὸ στριμωγμένον ἐκεῖνο πλῆθος ἀνέβαιναν μιὰ ὄσμη ἀπὸ ἰδρώτα, ἀπὸ στάχτη, ἀπὸ σκόνη τῶν δρόμων καὶ ἀπὸ παλαιὸν λιβάδι. Δὲν ψάλλουν πιά, δὲν μιλοῦν πιά, τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸν πυκνὸν θόρυβο τῶν γυμνῶν των ποδιῶν.

Σκοτεινιάζει τὰ πρόσωπα ἡ πύλη τοῦ τοίχους μὰ μὲ φωτοφοβισμένους ὄψεις καὶ μισοκλεισμένα βλέφαρα ἔρχονται πάλιν εἰς τὸ φῶς ἕνα τὴν περάσουν.

Ἐκναρχίζει τὸ ψάλλισμο τότε. Ἔνα ἐλέησόν με ὁ Θεός. Σφίγγουν τῆς μάστιγες γερότερα καὶ φωνάζουν δυνατώτερα, σὰν νὰ τραγουδοῦσαν πολεμικὸ τραγοῦδι. Ἐφαίνονται σὰν νὰ ἔρχονται ἀπὸ μιὰ πόλιν ποὺ ἡ πείνα τὴν κατκυρίευσ, τὰ μάγουλά των εἶνε βαθουλωμένα, τὰ κόκκαλά των πετάγονται, τὰ χεῖλη των δὲν ἔχουν διόλου αἷμα καὶ κάτω ἀπὸ τὰ μάτια των ἔχουν καταμελανοὺς γύρους.

Ἀπὸ τὸ Πέργαμο ἐμαζεύθησαν καὶ τοὺς κυττάζουν μὲ ταρχῆν κι' ἐκπληξιν. Στέκονται ἀπέναντι αὐτῶν τῶν ὠχρῶν κόκκινα, σπαθισμένα πρόσωπα. Ἄδρανεῖς ἀπὸ ἀκολασίας κατακουρασμένες ματιές πέφτουν ἐμπρὸς εἰς τὰ ὄξεα αὐτὰ τὰ σπιθηροβόλα μάτια. Βλασφημίαι κατὰ τοῦ Θεοῦ ἐμπαικτικαὶ μένουσν μὲ ἀνοικτὸ τὸ στόμα ἀπέναντι εἰς αὐτοὺς τοὺς ὕμνουσ.

Ἡ πριγκίπισσα Ἀλεξάνδρα τῆς Ἀγγλίας

Ὁ πρίγκιψ Γεώργιος ὁ ἐπιδοξὸς διάδοχος τῆς Ἑλλάδος

Καὶ εἰς κάθε μάστιγὰ των εἶναι κολλημένο αἷμα.

Ὁ λαὸς ἀπέναντι αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων τῶν τόσον παραξένων εὐθύμησε κάπως.

Μὰ δὲν ἐβάσταξε πολὺ· καὶ ἀμέσως ἔχασαν αὐτὴν τὴν ἐντύπωσιν. Μερικοὶ εἶχαν ἀναγνωρίσῃ μεταξὺ τῶν σταυροφόρων ἓνα μισότρελλον ἀπαποστῆ ἀπὸ τὴν Brescia, κι' ἀμέσως ὀλόκληρος ὁ κόσμος ἐκεῖνος ἐγέλασε μ' αὐτόν. Ὡς τόσον ἦτο κάτι νέον, ἓνας περισπασμός εἰς τὸ καθημερινό, καὶ ὅταν οἱ ξένοι ἀπὸ τὴν μητρόπολιν ἐπεροῦσαν, τοὺς ἐπῆραν ὀπίσω, ὅπως θ' ἀκολουθοῦσαν θανατοποιοὺς ἢ μίαν ἡμερωμένην ἀρκουδαν.

Μὰ ὅταν τοὺς ἐπλησίασαν ἐλυπήθησαν· αἰσθάνονται ὅτι καὶ αὐτοὶ ἦσαν τόσον ἀνούσιοι ἐμπρὸς εἰς τὴν ἐπισημότητα αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐκαταλάμβαναν πῶς αὐτὸς ὁ παπουτσοῦ καὶ ὁ ράπτης προσῆλθον γιὰ νὰ προσευχηθοῦν καὶ νὰ ποῦν λόγια, ποὺ δὲν ἤθελαν αὐτοὶ νὰ τὰ ἀκούσουν. Ἦσαν δύο ἰσχυροὶ, ἀσπρομάλλιδες φιλόσοφοι ποὺ εἶχαν κάμει σύστημα τὴν ἀθείαν. Ἐρέθιζαν τὸ παροργισμένο πλῆθος τόσο λογικὰ ἀπὸ τὴν κακίαν τῆς καρδιάς των, ποὺ ἡ στάσις των μὲ κάθε βήμα, ποὺ πλησιάζουν εἰς τὴν ἐκκλησία εἰνέτο

ἀπειλητικώτερα, αἱ ἐκρήξεις τοῦ θυμοῦ των ἄγρια καὶ λίγο ἔλειψε νὰ βάλουν χέρι εἰς αὐτές τῆς ξένες μάστιγες. Μὰ ἐκεῖ μὸλις ἐκατὸ βήματα ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν ἀνοίξεν ἓνα πανδοχεῖον τῆς πόρτες του καὶ ξεπετάχτηκε ἔξω ἓνας σωρὸς μεθυσμένων ὁ ἓνας εἰς τὸν ὄμυν τοῦ ἄλλου κι' ἐμπῆκαν εἰς τὴν πρωτοπορεία τῆς λιτανείας καὶ τὴν ὀδηγοῦσαν ψάλλοντες καὶ μουγκρίζοντες μὲ χλευαστικὰς ἔμπαικτικὰς χειρονομίαις, ἐκτὸς ἐνός, ποὺ ἔχτυποῦσε μιὰ ρόδα εἰς τὰ χλωσμένα σκαλοτάτια τῆς σκάλας τῆς ἐκκλησίας. Ἔτσι ἐγελοῦσαν καὶ ἔτσι ἦλθαν ὅλοι εἰς τὸ ἱερόν μέσα.

Ἦτο περίεργο νὰ εἶνε πάλιν ἐδῶ, νὰ περιπατοῦν εἰς τὸν ψυχρὸν, εἰς τὸν μεγάλον χώρον εἰς αὐτὸν τὸν ἀέρα ποὺ ἐμύριζε τόσο ὄξεα ἀπὸ τὴν πυκνὴν καπνίαν τῶν ξεφυτιλιῶν τῶν κερίων, ἐπάνω ἀπ' αὐτές τῆς παλῆς τῆς κατακαθισμένης πλάκας, ποὺ τόσο συχνὰ ἡ σκέψις κατακουράσθηκε γιὰ τὰ μισοσβυσμένα των κοσμήματα καὶ τὰ στιλπνὰ ἐπιγράμματα. Καὶ ὅταν τώρα τὸ μάτι ἀφίνετο νὰ ἐλυκεται τόσο ἀπὸ περιέργεια, ὅσο καὶ ἀναπαυτικά εἰς τὸ γαλήνιο μισόσκοτο κάτω ἀπὸ τοὺς θόλους ἢ ἐπεφτεν ἐπάνω εἰς τῆς ἀποσβυσμένες ποιηλίαις τοῦ χρυσοῦ τοῦ σκονισμένου καὶ τῶν κα-

— Ναί, νάί! Σταύρωσον αὐτόν, σταύρωσον αὐτόν!

Κι' ἀπ' ἔλα τὰ στόματα ἀντηχοῦσε ἀπειλητικά καὶ προστακτικά σὰν φουρτούνα φωνῶν ἐπάνω στὸν θόλο:

— Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν..

Καὶ μιὰ τρέμουλη φωνὴ μονάχη, ξάστερη καὶ καθαρά:

— Σταύρωσον αὐτόν!

Ἄλλὰ ὁ καλόγηρος ἐκοίταζε κάτω εἰς τὰ τεντωμένα χέρια, τὰ καταφαγωμένα πρόσωπα μὲ τὰ μαῦρα ἀνοίγματα τῶν φωναζόντων στομάτων, ὅπου ἄσπρες ἄστραφταν οἱ ὀδοντοστοιχεῖες ὡσὰν τοὺς ὀδόντας ἐξερεθισμένου θηρίου καὶ εἰς μίαν στιγμὴν ἐσκατάσεως ὕψωσε τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐγέλασε. Ὅστερα κατέβη κ' οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἐσήκωσαν τὰς σημαίας μὲ ταῖς βρογές τῆς φωτιᾶς καὶ τοὺς μαύρους τοῦ σταυροῦ καὶ ἐβγήκαν ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά, καὶ ξανατράβηξαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἀπὸ τὴν πύλη τοῦ τεῖχους.

Καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ παλαιοῦ Περγάμου ἐστάθηκαν ἀκίνητοι, ὅταν ἐκεῖνοι ἐκατέβαιναν τὸ βουνό. Ὁ ἀπότομος δρόμος ὁ περιφοραγμένος μὲ τοῖχο ἦταν καταχνιασμένος ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου ὅπου ἐβασίλευε πέρα εἰς τὴν πεδιάδα, ἀλλὰ ἀπάνω εἰς τὸ κόκκινο περιτείχισμα τῆς πόλεως ἐζωγραφίζονταν οἱ ἴσκιοι τῶν μεγάλων των σταυρῶν, ὅπου κυμαίνονται μὲ τὸ σπρωξίδι ἀπὸ τῆ μιὰ μεριά στὴν ἄλλη, σιγὰ σιγὰ καὶ χάνονται.

Μακρῆτερα ἀντήχητε τὸ ψάλσιμο. Ἐφαίνετο ἀκόμη κοκινωπὴ ἢ μιὰ ἢ ἄλλη σημαία ἀπὸ τὴν μαυροκαπνισμένην ἐρήμωσιν τῆς καινούργιας πόλεως· ὅστερα ἐξαφανίσθησαν ἔλα εἰς τὴν φωτεινὴν πεδιάδα.

(Μετάφρασις I. K.)

ΜΟΥΣΙΚΑΙ ΑΠΟΔΑΥΞΕΙΣ

Μέσα εἰς τὰ κοντσέρτα τὰ πολλὰ, τὰ ὁποῖα ἐδόθησαν κατὰ τὴν ἐφετεινὴν περίοδον καὶ ἐν γένει κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐν ὄνομα μουσικόν, γνωστὸν, μεγάλο διὰ τὴν μουσικὴν ἀναγέννησιν τῆς χώρας μας δὲν ἐφαίνετο τελευταίως.

Εἶνε τὸ τῆς κ. Τσίλλερ, ἢ ὁποῖα ἐφαίνετο σὰν νὰ εἶχε κουρασθῆ ἀπὸ τοὺς θριάμβους καὶ

ἔμμενεν ἡσυχάζουσα καὶ ἐργαζομένη πάντοτε μόνον καὶ ἀποκλειστικῶς διὰ τὸν ἑαυτὸν τῆς.

Ἐλίγαι προνομιοῦχοι κυρίαὶ καὶ δεσποινίδες τῶν Ἀθηνῶν εἶχαν τὴν ἐξαιρετικὴν εὐνοίαν τῆς τύχης νὰ συμπληρῶνουν τὴν μόρφωσιν των πλησίον τῆς εἰς εὐρὺς μουσικά, τὰ ὁποῖα μόνον οἱ ἐκλεκτοὶ διδάσκαλοι τῆς τέχνης διοργανοῦν εἰς τὰ μεγάλα μουσικὰ κέντρα καὶ τὰ ὁποῖα προτιμῶνται παντοῦ ἀπὸ τὰ εἰδικὰ Ὡδεῖα.

Τελευταίως ἀπὸ τοὺς κύκλους αὐτοῦ τῶν περὶ τὴν κυρίαν Τσίλλερ μυστῶν εἶχε διαδοθῆ ὅ,τι ἡ μεγάλη καλλιτέχνης ἡσχολεῖτο εἰς τὴν πιανιστικὴν μεταρρυθμίσιν, ὅπως ὀνομάζεται ἡ νέα μέθοδος ἐκτελέσεως μουσικῶν τεμαχίων ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου. Διὰ τῆς μεθόδου αὐτῆς ἐπέρχεται τελεία τροποποίησις τῶν μέχρι τοῦδε ἔρων τῆς ἐργασίας μὲ ἀποτελέσματα θαυμάσια διὰ τὸν ἐκτελεστήν. Δηλαδή μὲ ἐλάττωσιν ἐργασίας εἰς τὸ κατώτατον ὄριον καὶ μὲ μεγάλην ἐλάττωσιν καταπονήσεως ἐκτελοῦνται τὰ δυσκολώτατα μουσικὰ τεμάχια θαυμασίως.

Βεβαίως ἡ κ. Τσίλλερ θὰ μεταχειρισθῆ τὴν μεθόδον τῆς εἰς τὰ COURTS τῆς, εὐεργετοῦσα δι' αὐτῆς τὰς μαθητριάς τῆς, αἱ ὁποῖαι θὰ προάγωνται μουσικῶς χωρὶς τοὺς κόπους καὶ τὴν ἐξάντλησιν, εἰς ἣν ὑπεβάλλοντο ἐν γένει οἱ μαθητευόμενοι τοῦ πιάνου ἕως τώρα.

Δείγματα τῆς κατὰ τὸ νέον σύστημα θαυμασίας ἐκτελέσεως ἔδωκεν ἡ κ. Τσίλλερ τελευταίως εἰς μικρὰν συγκέντρωσιν φιλικήν, εἰς τὴν ὁποῖαν προσεκάλεσε καίμερικους φίλους τῆς μουσικῆς.

Εἰς τὸ πρόγραμμά τῆς μεγάλα ὀνόματα συνθετῶν καὶ μεγάλη ἀπόδοσις αὐτῶν. Wagner, Listz, Chopin, Grünfeld καὶ Rubinstein. Κάθε δόξα μουσικὴ καὶ κάθε ἔμπνευσις ἀπεδόθη μὲ τελειότητα θρησκευτικὴν. Καμμία μυσταγωγία δὲν θὰ ἠκούετο μὲ περισσώτερον κατάνυξιν, ἀλλὰ καὶ σπανίως μουσικὴ ἐκτέλεσις ἔφθασεν εἰς τοιοῦτον ὕψος τελειότητος.

Ἐκτὸς τοῦ προγράμματος ἡ κ. Τσίλλερ ἐπαίξε τὸ βάλς τῆς Ἰσπανίδος Καρένιο, τὸ διάσημον αὐτὸ βάλς, τὸ ὁποῖον ἀπέδωκε κατὰ τὸν ἰδιαίτον τρόπον ἐκτελέσεως τῆς συνθετριάς του. Ἐν γένει οἱ παρευρεθέντες εἰς τὴν μουσικὴν αὐτὴν ἐορτὴν ἀπεκόμισαν μίαν μεγάλην καλλιτεχνικὴν ἀπόλαυσιν, ἀπὸ ἐκείνας ποῦ ἐφοδιάζουσι τὴν ψυχὴν μὲ ἀληθινὴν καὶ γενναίαν εὐτυχίαν.

K. PAPPEN

Ἡ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΜΟΔΑ ΤΩΝ ΚΑΠΕΛΩΝ

ΟΙ ΧΟΡΟΙ

Τὸ ζήτημα τῆς ἡμέρας, ὅπως λέγει ἡ κλασσικὴ φράσις, ἀλλ' ἀπολύτως τὸ ζήτημα τῆς ἡμέρας, αὐτὸ καὶ ὄχι ἄλλο κανένα, εἶνε οἱ ἐθνικοὶ χοροὶ, τὸ αἰφνίδιον τίναγμα των ἀπὸ τὸν ὕπνον, ἢ ἔκλαμπος ἀνάδυσις των εἰς ἀποθέωσιν ρυθμῶν καὶ σχημάτων. Γιὰ τὰ «Παναθηναῖα» τοῦλάχιστον δὲν ἔμπορεῖ νὰ συμβαίη ἀλλοιῶς. Φιλολογικὴ ἐπιθεώρησις, ποῦ εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ κλείσῃ εἰς τὰς σελίδας τῆς τὸν ἀστερισμὸν ὄλων τῶν ὀνομάτων ὅσα ἐπρωτοστάτησαν εἰς τὴν σύγχρονον νεοελληνικὴν τέχνην, τὸν ποιητὴν, ὁ ὁποῖος ἐξοτύλιγε τὸ δημοτικὸν τραγοῦδι, τὸν διηγημα-

τογράφον, ποῦ μᾶς ἔφερεν ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν ἄρουραν καὶ ἀπὸ τὴν θάλασσαν, τὸν λαογράφον, τοῦ ὁποῖου ἡ δίκαια ἐφωσφόριζεν ἀπὸ τὸ φῶς νεοελληνικοῦ μύθου ἀναστηθέντος, τὸν θεατρικὸν συγγραφέα, τὸν ζωγράφον, τὸν μουσουργόν, ὅλους ὅσοι ἐπλανήθησαν εἰς αὐτὴν τὴν δημιουργίαν—περιοδικὸν καθὼς αὐτὸ αἰσθάνεται ὅτι οὕτως ἢ ἄλλωζεῖτε δώσει ἓνα μικρὸν κίνημα διὰ τὴν ἀνάστασιν τῶν ἐθνικῶν χορῶν, ἢ ὁποῖα εἶνε μία ἐορτὴ Τέχνης ἀπὸ τὰς ὑψηλοτέρας εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐλληνικῆς ἀναγεννήσεως.

«Ἐνθυμηθεῖσα αἴφνης ἡ Ἑλλάς—ἔγραψε συνάδελφος τὴν ἐπομένην τῆς ἐορτῆς τοῦ Δημοτικοῦ—τὰ βαθύτατα τῆς φυλῆς τὸν Ῥυθμὸν

ΧΟΡΟΙ

Σε κάποιο ελληνικό διήγημα τῆς τελευταίας δεκαετίας ἡ κόρη λέγει στὸν ἔραστή της, δείχνοντάς του τὸ κέντημα : Γύρισε φοβιστάρη νὰ ἰδῆς τὸν ἑαυτόν σου· καθρέπτη σου· να καθρεπτιζέσαι μέσα.

Δὲν ἤξεύρω νὰ εἰπῶ ἂν ὁ διηγηματογράφος εἶχε τὸ δῶρο νὰ γνωρίζῃ ὅπως οἱ προφήται τῆς Γραφῆς, ὅτι «ἐκ γυναικὸς ἢ ἀπολύτρωσις» καὶ ἔτσι τόφερε ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἔργου — τυχαίνει καμμιά. Φορὰ οἱ δημιουργοὶ ν' ἀκολουθοῦν ἀστόχαστα τὴν ὀρμὴ τῆς δημιουργίας — εἶνε βέβαιον πὼς αἱ κυρίαί τῶν Ἀθηνῶν γρήγορα ἤρθαν νὰ δικαιώσουν τὰ λόγια του.

Τὸ Λυκίον τῶν Ἑλληνίδων μὲ ἀρχηγόν — ποίαν ἄλλην; — τὴν κυρίαν Παρρέν, στὸ Ζάππειο καὶ στὸ Δημοτικὸ Θεάτρο ἔστησαν τὸν μεγαλόπρεπο ἑλληνικὸν καθρέπτην καὶ ἐκάλεσαν τοὺς Ἀθηναίους νὰ ἴδουν τὸν ἑαυτόν τους. Καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἔτρεξαν καὶ εἶδαν καὶ ἀνατρίχασαν, τὸ ἀνατρίχασμα, ποῦ θαρρῶ παθαίνει ὁ ἄνθρωπος, βλέποντας στὸ μαγικὸ γυαλί ὄλονζονταν τὴν πεθαμένη σειριὰ του.

Ἐκεῖ εἶχαμε κατανήσει. Δὲν ξέρω τί ἄλλο ἔκαμε ἢ περασμένη πενηκονταετία, ἀλλὰ στὸ πολιτισμὸ ἀγωνίστικε μὲ τὰ ὄλα της νὰ μᾶς φθάσῃ στὸ ὠμέγα. Καὶ τὸ κατόρθωσε μὰ τὸ ναὶ. ἠρωϊκὰ τὸ κατόρθωσε. Γλώσσα, χοροί, τραγοῦδι, φορεσιά, περπατησιά, γινήκαμε τέλειοι εὐρωπαϊοὶ Ποιὸς ἔδωκε τὸ σύνθημα δὲν τὸ ξέρω. Ἡ ἀλήθεια εἶνε πὼς δείξαμε καὶ ἐμεῖς μεγάλη προθυμία. Νὰ τὸ φῶς νὰ κ' ἡ πεταλούδα· ριχτήκε ἡ πεταλούδα στὸ φῶς πᾶνε τὰ χρυσὰ φτερά της. Ἔτσι κ' ἐμεῖς. Καὶ ὄχι μόνον ἔδωκε στὴν Ἀθῆνα μὰ καὶ στίς ἐπαρχίες, στὸ μικρότερον χωριὸ τῆς Ἑλλάδος τὸ ἴδιο ἔγινε. Αὐτὰ τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας, τὸ εὐκολὸ συρκεῖλα παίρνει ἀπὸ δῶ καὶ φέρνει ἐκεῖ κάτω, ἐκεῖ ἀπάνου, δωθεκεῖθε τὸ ξέθωρο βερνίκι τοῦ εὐρωπαϊσμοῦ, τοῦ ξενισμοῦ μὲ τὸ βαρέλι. Λὲς τοῦ χωριάτη νὰ τραγουδήσῃ, νὰ φέρῃ δυὸ γύρους, ἀμέσως «δὲν ξέρω». Δὲν ξέρεῖ; ψέματα ντρέπεται. Σὰν εἶνε μὲ τοὺς δικούς του τὰ κουτσοκαταφέρνει. Ἄμα ὅμως τύχει μπροστά του ὁ κύριος φοιτητῆς μὲ τὰ κολλάρα του, ὁ κύριος ὑπάλληλος, τὸ ἰδανικὸ αὐτὸ τοῦ νεοέλληνα μὲ τὰ σκαρπινιάκα του, καὶ ἡ κυρία μὲ τὴν καπελλάρα της, ποῦ νὰ τολμήσῃ νὰ ξεσκεπάσῃ τὴν ψυχὴν του! Κ' ἔτσι ἡ δύστυχη Ἑλληνικὴ ψυχὴ κατῆντησε μὲ τὸν καιρὸ ἀτροφική.

Γιὰ τοῦτο οἱ κυρίες τοῦ Λυκείου εἶνε ἀξίες ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης. Τὰ εὐγενικὰ κορίτσια ποῦ

κατόρθωσε πρώτα νὰ πετάξουν ἀπὸ πάνω τους σὰν ἀποφορὶ συχαμερὸ τὴν πρόληψη, θὰ περάσουν μὲ μέρη γιὰ ἠρωίδες. Γεννημένα σὲ ξένη ἀτμόσφαιρα — συμπάθατε με γονιοὶ — μόνον τους κατόρθωσαν νὰ πεταχθοῦν γιὰ ν' ἀναπνεύσουν τὸ ζωντανὸ ἑλληνικὸ μαϊστραλάκι. Πετᾶτε, πετᾶτε, λεβεντοπούλια μου στὸ διάφανο ἀέρα μας, στὸ γαλανὸ καὶ διάφανο οὐρανὸ μας. Γενῆτ' ἐσεῖς οἱ γερανοὶ καὶ φέρτε μας στὸν κάμπο τὸ γνωστὸ καὶ σύρτε τὴ φυλὴν μας πίσω στὸ πατρικὸ τῆς σπίτι, ἴσια στὴν κοιτίδα τὴν ἀγνή, στὴν κοιτίδα τὴν τερπνὴ, τὴν περικλωμένη ἀπὸ ἀνθρώπινα αἰσθητήματα καὶ κάλλη φυσικά. Σὰν ἄκουσα τὸ ἀηδοπαλάμημά σας νὰ χύνεται ἀπάνου στὸ ἐθνικὸ ρυθμὸ, ἡ καρδιά μου ἀναγάλιασε καὶ τὰ χεῖλη μου τὰ βάρβαρα κινήθηκαν νὰ σᾶς συντροφέψουν. Καὶ σὰν εἶδα τὰ λυγερὰ κορμιά σας νὰ σειῶνται, νὰ λυγῶνται μέσα σ' ἄπαλὰ πέπλα, ὅπως μὲ φορὰ τὸ κορμὶ τῆς μάνας μου, τὰ δυσκολοκίνητα μέλη μου πῆραν ζωὴ κ' ἤθελαν νὰ βαδίσουν τὸ δρόμον τὸ γνωστὸ μὰ ξεχασμένο!

Ὁ κ. Μελάς τὸ εἶπε στὸ χρονογράφημά του· δὲ θὰ μ' ἐμποδίσῃ ὅμως νὰ το γράψω κ' ἐγὼ πὼς τὴ πρώτη φορὰ ποῦ σᾶς εἶδα, βεργολυγερές, στὸ Ζάππειο ζωντάνεψαν γιὰ μένα οἱ στίχοι τοῦ Σολωμοῦ

Ἡ ψυχὴ μου ἀναγαλιάζει
πὼς ὁ κόρφος κάθε μιᾶς
γλυκοβύζαστο εἰτοιμάζει
γάλα ἀνδρείας καὶ λευθεριάς.

Μόνον ἐσεῖς, ἑλληνοπούλες μου, μόνον ἔτσι μπορῆτε νὰ μᾶς δώσετε τὴν ἀληθινὰ ἐλεύθερη γενιά.

Φτάνει νὰ μὴ βαρεθῆτε. Φτάνει κ' ἐσᾶς τῶν Κυριῶν τοῦ Λυκείου νὰ μὴ μαραθῆ γρήγορα ὁ ἱερός ὁ πόθος. Γιατ' εἶνε τὸ μόλυσμα βαθύ, γιατί' εἶνε ἡ ἀρρώστια μεγάλη· θέλει ἐπιμονὴ κ' ὑπομονή. Ἡ κυρία Παρρέν ἔγραψε «νίκη». Ὁχι μὴ βιάζεσθε δὲν ἤρθε ἀκόμη· εἶνε ἀρχή. Καὶ ὅσο κι' ἂν τὸ εἶπαν οἱ σοφοὶ πρόγονοί μας, ἡ ἀρχὴ δὲν εἶνε τὸ ἥμισυ τοῦ παντός. Σὲ τοῦτον τὸν εὐλογημένον τόπον πολλὰς ἀρχὲς καὶ γιὰ πολλὰ ἔγιναν. Μὰ ἐμειναν πάντα ἀρχές· δὲν ἔκαμαν βῆμα γιὰ νὰ φθάσουν στὸ τέλος. Ὅπως οἳποτε ὅμως ἐγὼ γιὰ τὴν ἀρχὴν ποῦ κάματε τὸ εἶπα καὶ τὸ λέω :

Εὐλογημένες νὰ εἰσθε.

Α. ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ

Ἀπὸ τὸν «Καλλιτέχνην»

ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Δέκα πεντε χρόνια. Εἶναι μία περίοδος ζωῆς ποῦ λογαριάζεται πολὺ εἴτε περὶ ἀνθρώπου προκειται, εἴτε περὶ ἰδέας. Ἐδῶ σήμερον ἔχομεν μίαν ἰδέαν, ἢ ὅποια πρὸ δέκα πέντε χρόνων ἔλαβε σάρκα καὶ ἔγεινε πραγματικότης. Καὶ τί ὡραία πραγματικότης!

Ἡ ἰδέα ἦτο : νὰ στρατολογήθοῦν ἀπὸ τοὺς δρόμους, ἀπὸ τὰ ἐργοστάσια, ἀπὸ τὰ διδασκαλεῖα μερικὰ κορίτσια ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα, νεὰ ἰδίως καὶ ἀνήλικα. προωρισμένα διὰ τὸν ἀγῶνα τῆς βιοπάλης. Τὰ ὅποια ἐχάνοντο εἰς τὸν δρόμον, εἰς τὸ ἐργοστάσιον, εἰς τὸ διδασκαλεῖον. Εἰς τὸν δρόμον, διότι ἀπὸ ἑνέα ἕως δώδεκα χρόνων ἦσαν καταδικασμένα νὰ τριγυρίζουν ὅλην τὴν ἡμέραν τὰς ὁδοὺς Ἐρμοῦ καὶ Αἰόλου καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους δρόμους καὶ τὰ δρομάκια τῶν Ἀθηνῶν. Ἀντὶ νὰ μαυθάνουν τέχνην, κατεγίνοντο νὰ ἀγοράζουν κλωστὲς καὶ κορδέλες καὶ διάφορα ψιλικά τῶν ἐργοστασίων ἢ νὰ μεταφέρουν εἰς μεγάλα κουτριά φορέματα, καπέλλα ἢ ἀσπρόρρουχα.

Μὲ τὴν ζωὴν αὐτὴν τέχνην μὲν δὲν ἐμάνθαναν. Ἐδιδάσκοντο ὅμως ἀπὸ τὰ μικρά των χρόνων τὴν κακοήθειαν καὶ διαφθοράν διὰ τὴν ὅποιαν τοσοῦ ὑπάρχουν τῆς ἡλικίας αὐτῆς διδάσκαλοι καὶ ἀπὸ τὰ δύο φύλα. Αὐτὰ ἦσαν τὰ παιδιά τῶν ἐργοστασίων. Τὰ παιδιά τοῦ διδασκαλείου ἦσαν ἐξ ἴσου θύματα. Αὐτὰ ἦσαν ὑποχρεωμένα νὰ φοιτήσουν τακτικὰ καὶ ἀνελλιπῶς δέκα ἕως δώδεκα χρόνια εἰς τὸ Ἀρσάκειον, εἶχαν ἢ δὲν εἶχαν κλίσιν εἰς τὰ γράμματα εἶχαν ἢ δὲν εἶχαν εὐφυΐαν, εἶχαν ἢ δὲν εἶχαν τὰ μέσα συντηρήσεως. Πολλὰ ἐξ αὐτῶν κορίτσια ἐντελῶς ἀμαθῶν ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ, ἀνατρεφόμενα εἰς περιβάλλον κάθε ἄλλο παρὰ κατάλληλον διὰ κάποιαν ἀνωτέραν ἀντίληψιν τῆς μορφώσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ προορισμοῦ τῆς παιδαγωγοῦ ἐμαρτυροῦσαν κυριολεκτικῶς διὰ νὰ συμβιβάσουν μέσα εἰς τὸ παιδικὸ μυαλό των τὸν Ὅμηρον μὲ τὰς ἰδέας τῶν ἰδικῶν των.

Ἀποτέλεσμα· παιδικῆς ἡλικίας βασιανζομένη καὶ ἀπὸ τὸ σπῆτι καὶ ἀπὸ τὸ σχολεῖον. Δίαιτα ἀθλία διὰ τὴν φυσικὴν καὶ πνευματικὴν ζωὴν, μαρasmus σωματικὸς καὶ μαρasmus ψυχικὸς. Καὶ ἕστερα ἢ πάλη δι' ἓνα διορισμὸν εἰς τὰ ἄκρα τοῦ ὀρίζοντος, ἀνεβοκατεβάσματα εἰς τὰ ὑπουργεῖα, αἱ προστασίαι καὶ αἱ καταδιώξεις

Η Δίς ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

δημάρχων, δημοτικῶν συμβούλων, δημοτικῶν ὑπαλλήλων καὶ κλητῆρων ἀκόμη.

Τί ἐξητοῦσα μὲ τὴν σύστασιν ἐπαγγελματικῶν σχολείων, τῶν ὁποίων τὴν ἴδρυσιν ἐπέδιωξα πρὸ εἴκοσι πέντε ἐτῶν. Ὁλος αὐτὸς ὁ μικρόκοσμος ποῦ κατεστρέφετο καὶ κατέστρεφε συγκρότητος, νὰ εὔρῃ τὸν δρόμον του, νὰ μορφωθῇ ἀνάλογα μὲ τὸ κοινωνικὸν καὶ οἰκογενειακὸν περιβάλλοντος, ἀλλὰ καὶ μὲ ὅλους τοὺς κανόνας τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης καὶ νὰ θεμελιώσῃ μίαν τάξιν ἀγνωστον εἰς τὸν τόπον μας, τῆς γυναικείας τέχνης, βιομηχανίας καὶ ἐμπορίου.

ἐφαρμόζον ἤδη τὰς ἀρχὰς ἐνὸς ἄρθρου τοῦ Καταστατικοῦ του μετὴν μουσικὴν μόρφωσιν τοῦ λαοῦ.

Εἰς τὴν γυμναστικὴν διὰ τῆς καλῆς ἀρχῆς τοῦ Λυκείου, εἰσῆχθησαν ἤδη καὶ οἱ Ἑλληνικοὶ χοροὶ, εἰς τὴν ἀσκήσιν τῶν ὁποίων χρησιμοποιοῦνται καὶ αἱ ὥραι τῶν διαλειμμάτων τῶν μαθητριῶν. Συμβαίνει δηλαδὴ ὅπως διόλου τὸ ἀντίθετον ἀπὸ ὅ,τι γίνεται μετὰ τὸ μάθημα τῆς γυμναστικῆς. Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ παιδιὰ μεταχειρίζονται κάθε πρόφασιν διὰ νὰ τὸ ἀποφεύγουν, ἐνῶ διὰ τὸν χορὸν τὸν Ἑλληνικόν, τὴν ἁρμονικὴν αὐτὴν ἀσκήσιν τοῦ σώματος τρελλαίνονται κυριολεκτικῶς.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΕΛΙΣ

Ἡ ἀναθεώρησις τοῦ Συντάγματος ὑπὸ τῆς Διπλῆς Βουλῆς ἔληξε. Καὶ τὸ Κράτος μετὰ τὰς νέας μεταρρυθμίσεις εἰσέρχεται πλέον εἰς ὀριστικὸν στάδιον ἀποκαταστάσεως, μετὰ τὴν τοικυμωδὴν ἐπαναστατικὴν περιόδον.

Ἡ Βουλὴ ἐξέλεξε πρεσβείαν, ὑπὸ τὸν πρόεδρον αὐτῆς κ. Σιγάτου, ἡ ὁποία ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν Βασιλέα καὶ ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτὸν τὸ εὐχάριστον γεγονός.

Εἰς τὴν ὥραν ἀποφώνησιν τοῦ κ. Σιγάτου ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀπήντησεν, ἐκφράζων τὰ συγχαρητήριά του πρὸς τὴν Διπλὴν Βουλὴν, διότι τὸσον αἰσίως ἔφερον εἰς πέρας τὸ ἐθνικὸν τῆς ἔργου καὶ ἐξέφρασε τὴν χαρὰν Του διὰ τὸ ἐπελθὸν ἀποτελέσμα.

Ἡ Α. Μεγαλειότης ἐπαρασημοφόρησε τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, ὡς καὶ τὰ πρὸς αὐτὸν παρουσιασθέντα μέλη τῆς Πρεσβείας. Εἰς τὴν τελετὴν τῆς παρουσιάσεως παρέστη καὶ ὁ Προϋπουργὸς κ. Βενιζέλος, ὁ ὁποῖος ἠρωτήθη νὰ δεχθῆ τὸν Μεγαλότατον, διότι δὲν ἐθεώρησε πρέπον νὰ δεχθῆ αὐτὸς ὡς προϋπουργὸς παράσημον, τοῦ ὁποῖου τὴν ἀπονομὴν αὐτὸς ὁ ἴδιος ἤθελεν νὰ ἐγκρίνη.

Ἡ δὴ ἡ Διπλὴ Βουλὴ θέλει ἐξακολουθήσῃ ὡς νομοθετικὸν σῶμα τὴν ψήφισιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ. Αἱ ἐργασίαι τῆς θὰ παραταθοῦν μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς Ἰουνίου, μετὰ τῆμενον δὲ διακοπὴν ἡ Βουλὴ ἐπανέρχεται τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ νομοθετικοῦ ἔργου τῆς καὶ ψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1912.

ΘΕΑΤΡΟΝ

Τὰ θεάτρα μεσουρανοῦν, ἂν καὶ πολλὰ, ἂν καὶ μετὰ συναγωνισμὸν ἀκρόατητον μεταξὺ των. Ὁ κόσμος τρέχει κάθε βράδυ καὶ σχεδὸν ὅλα εἶναι γεμάτα. Πρέπει νὰ ὁμολογηθῆ ἔξ ἄλλου ὅτι καὶ οἱ τρεῖς θίασοι ἐργάζονται πυρετωδῶς, ὥστε κάθε τρεῖς ἡμέρας νὰ ἀναβιβάζουν καὶ νέον ἔργον.

Αἱ πρωταγωνίστριαι καὶ οἱ πρωταγωνισταὶ μας ἀφανίζονται ἀπὸ τὴν δουλειά, καὶ εἶνε θαῦμα πῶς κατορθώνουν νὰ παρουσιάζωνται μελετημέναι καὶ ἀποδίδουσαι τελειῶς τοὺς ρόλους των. Φαντάζεται ὁ καθεὶς τί θὰ ἐγίνετο, ἂν οἱ ἀνθρώποι αὐτοὶ ἤμποροῦσαν νὰ κρατοῦν τὸ ἴδιον ἔργον ἓνα

τοῦλάχιστον μῆνα ἐπάνω εἰς τὴν σκηνήν. Θὰ ὑπερέβαινον τὸ τέλειον.

Καὶ ὁμῶς σήμερον οἱ κριτικοὶ γερυνιάζουν. Τὰ ἀνεβάζουν ὅπως, ὅπως. Λοιπὸν ὅ,τι ἔτυχε νὰ ἰδῶ ἐφέτος εἴτε εἰς τὸ Ἀττικόν, εἴτε εἰς τὸ Βαριετέ, εἴτε εἰς τὴν Νέαν Σκηνὴν μετὰ κατέπληξε. Τόσον καλὰ καὶ μετὰ τὸσον κέρει ἐπαιζαν ὅλοι. Ἄς τοὺς ἐνθάρρύνουν λοιπὸν καὶ ἄς τοὺς θαυμάζουν, ὅσοι εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ κρίνουν τί ἐργασία καὶ πόσαι θυσίαι χρειάζονται διὰ νὰ παρουσιάζεται κάθε τόσο καὶ ἀπὸ ἓνα νέον ἔργον. Ἐφέτος ἀπὸ τὰ παρουσιαζόμενα ἔργα τὰ ἐλαφρότερα καὶ μᾶλλον διωκεδαστικά ἔχουν περισσοτέραν πέρασιν. Ὁ κόσμος ἀγαπᾷ νὰ γελᾷ καὶ ὄχι νὰ λυπᾶται.

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑ

Τὰ ἐλαφρὰ φαγητὰ ἀργίζουν νὰ ἐπιβάλλωνται, τὴν μετὰ τὴν ζεστὴν ἰδίως Πιάτα εὐκόλα καὶ εὐμορφα μετὰ αὐτὰ εἶναι πολλά. Τὸ ψωμί τῶν αὐγῶν ὅπως ἐπεκράτησε νὰ λέγεται εἶναι ἀπὸ τὰ καλλίτερα.

Κτυπᾶτε 5—6 αὐγά, χωριστὰ τὰ κίτρινα καὶ τὰ ἄσπρα. Βάζετε νὰ βράσῃ 1)2 ὀκτὰ γάλα. Ψήνετε χωριστὰ 2 κουταλιὰς φαρίνα μετὰ τρεῖς κουταλιὰς βούτυρον. Προσθέτετε ἀνακατώνοντας τὸ γάλα ἔξω ἀπὸ τὴν φωτιά καὶ σχηματίζετε ἐν εἶδος λευκοῦ χηλοῦ, ὁ ὁποῖος δὲν πρέπει νὰ χαλάσῃ. Προσθέτετε τὰ κίτρινα τῶν αὐγῶν ἀνακατώνοντας πάντοτε καὶ ἔπειτα καὶ τὰ ἄσπρα. Χύνετε τὸ μίγμα μας εἰς μίαν ριγὴν φόρμαν, βουτυρωμένην, ἡ ὁποία νὰ σκεπάζεται, τὴν βάζετε εἰς τὸν φούρνον καὶ ὅταν ἔχη ροδίσει καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη τὴν βγάζετε. Τὸ σερβίρετε μετὰ μίαν γαρνιτούραν εἴτε ἀπὸ κολοκυθάκια τηγανητά, εἴτε ἀπὸ πατάτες.

Ἐὰν θέλετε τὴν περιχύνετε μετὰ σορόπι φράουλας ἢ ἄλλου γλυκοῦ καὶ τότε τρώγετε ὡς γλυκίσμα.

Ἀγὰ παραγεμιστὰ. Βράζετε τὰ αὐγά σας πηκτά, τὰ παστρεύετε, τὰ σχίζετε ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος μετὰ τὸν τρόπον, ὥστε νὰ βγάλετε τὸν κροκόν, κομματιασμένον. Ἔχετε ποῦλι κρῦο βραστὸ ἢ ψητὸ, τὸ περνᾶτε ἀπὸ μηχανὴν ὅπως καὶ ὀλίγον jambon ἂν ἔχετε. Προσθέτετε μαϊντανὸ ψιλοκομμένον, 1—2 κροκοὺς τριμμένους καὶ ὀλίγη σάλτσα belchalmel ἄλατοπίπερον. Μετὰ ἓνα κουταλάκι γερμίζετε μετὰ τὸ μίγμα αὐτὸ τὰ αὐγά σας ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα, μετὰ τὸν τρόπον ὥστε νὰ κλείη χωρὶς νὰ φαίνεται. Τὰ σερβίρετε ὠραῖα καὶ τὰ σκεπάζετε μετὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς σάλτσας, καὶ τὰ πιτίζετε ὕστερα μετὰ τὸ ὑπόλοιπον τῶν τριμμένων καὶ περασμένων ἀπὸ σῆταν κροκῶν. Τὰ γαρνίρετε μετὰ στεφάνια ἀπὸ κλαδιὰ μαϊντανῶ.

Περνᾶτε φράουλας ἀπὸ ψιλὸν τουμπάνι καὶ μετὰ τὸν χυμὸν των κατασκευάζετε gelée. Διὰ χυμὸν 1 ὀκτὰ φράουλας 1)2 ζάχαρη καὶ ὀλίγη ζελατίνα. Χωριστὰ καθαρίζετε φράουλας, τῆς πλύνετε μετὰ κρασί, προσθέτετε κεράσια, σκελίδες πορτοκάλια, χωρὶς τὰ πετσίαι των, βερύκοκα φέτες ξεφλουδισμένα. Ὅλα μίξῃ τὰ προσθέτετε εἰς τὴν gelée μετὰ ὀλίγον καλὸ κρασί ἢ καὶ champagne, μετὰ 2—3 γαρόφαλα, ὀλίγη κανέλα καὶ τὸ ἐξωτερικὸ φύλλον πορτοκαλιοῦ ἢ λεμονιοῦ. Τὰ βάζετε εἰς φόρμαν νὰ παγώσουν καὶ τὰ σερβίρετε. Εἶναι θαυμασίων.

Ὅλα ἐλήφθησαν ἀπὸ τὴν μαγειρικὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς.